

“ADITZA EUSKALKI GUZIETAN” arloaren adieraztea

Lelengo itza: barkatu zure artean ez naizelako arkitzen eta ez dudalako neuk txosten au irakurtzen. Urruti bizi naiz, baino gogoz eta biotzez zuekin naukazue. Orain laburki esan nahi nizueke ze arlo darabilten eskutartean.

Euskalki guzietako aditza azterzeko asmoa dut (euskalki-iztiaren zatia danezkero ta egunen baten, Jaungoikoak nahi baldin badu, au izango da-nez nere arlo opagarria).

Lan ortarako lelengo ekinaldea da bildu eta alkartzea alik geien tokieta-ko aditzaren aldaketak. Erri batzuetako aditza ondo aztertu zuten euskalari aipatuak (Bonaparte, Azkue, Bähr, A. Intza ta beste batzuek). Baino beste erri askotan derabilten aditza artean biltzeke (idatzi gabe) zegon da bere zehetasunak betiko galtzeko arrasko aundian agertzen ziran. Gainera, oi danez, aditzaren aldaketa aundiak eta bereziki jakingarrienak dituzten euskalkiak, gitxien erabiliak izaten dira; eriotz zorian arkitzen dira, euskaldun gutxi bizi diren errietan; sarri, agure eta atso zar-zarrak bakarrik euskeraz dakiten lekuetan.

GALDEKETAK

Erri geienetako aditza biltzeko, antolatu ditut iru "Galdeketa" edo, obeto esateko, orain dala ogein bat urte gertutako galdeketa bat, osatu ta iru eratara jarri dut.

Baino aurretik esango dizuet nola sortu zen galdeketa ori. 1951-garren urtean, abenduaren 17an, izan genduan batzar aundia, Madrid-en, "Consejo Superior de Investigaciones Científicas"-ek antolatua, "Atlas Lingüístico Vasco" egiteko asmoakin. An giñan Tovar, Michelena, Caro Baroja, Gorostiaga, Merino Urrutia eta beste batzuek. Orduan neri jarri zizkidaten bi arlo:

Lelengoa, erabakitzea ze erriean egin behar ziran azterketa oiek; bigarrrena, ze galderak ziran egokienak aditza ondo ezagutzeko euskalki guzietan.

Arlo biak bete nituen da ikusiaz ez gintuztela geiago deitzen, beste batzar batean gure txostenak erakusteko, erabaki nuen nere lantxo hoiek argitaratzea. Orrela azaldu ziran:

"Sobre la exploración lingüística del País Vasco", BRSVAP, XI (1955)

"Sobre la exploración lingüística del País Vasco (dialecto vizcaíno)"
BRSVAP, XII (1956), 35-38.

"Atlas lingüístico del País Vasco. Cuestionario de formas verbales",
BRSVAP, XII, 143-168.

Lelengo bietan esaten nuen ze erriean, nere iritzira, egin bear zan azterketa ori. Nere erri aukera oni buruz, azaldu zituzten bere iritzi jakintsuak Lafon-ek (BRSVAP, XIII, 1957, 3-9), Gavel-ek (BRSPAV, XIII, 1957, 18-21) eta Irigaray-k (BRSPAV, XIII, 1957, 247-249).

Irugarrengox txostena da lehen aitatu dudan galdeketa ori. Orain, astiro irakurria, konturatua naiz beste galdera batzuek esartea zegokiola. Bestera, oraingoan aditz laguntzailea bakarrik aztertzeko asmoa dugunez galderak. Orrela galdera auek kenduaz eta lehen aitaturako galdera berriekin osatuaz, antolatu dut galdeketa berri au.

Lehen esan dudanez, iru eratara jarri dut galdeketa ori:

Lelengo galdeketa, bizkaieraz itz egiten duten errientzako;

Bigarrengox galdeketa, goinaparreraz mintzo diran euskaldunentzako,
ta

Irugarrengo galdeketa, lapurtar, xuberotar eta benaparrtar euskalkiak erabilltzen dituzten alderdientzako.

(Giputz-aditz-iragankorra ondo aztertu zuen Bähr-ek, baino, zoritzarrez, bere lana etzan osorik argitaratu, ta gainera aditz iragangaitza etzuen bildu. Naikoa, bainoa bearrezkoa, izango da Bähr-en lana osatzea, behintzat erri batzuena.)

Lelengo galdeketak amar orri ditu: bost txikiak eta bost aundiak. Orri txikiak, lehen aitutako galdeketatik [BRSVAP, XII (1956), 143-168] antolatu ditudanak dira. Beaietan garbi ikusiko dituzute, eskuz idatziak, osatzeko ezarri ditudan galdera berriak (adibidez: 16a, 18a, 18b t. a.). Galdera bakoitza horrela dago: lelengo, gaztelera; gero, oarra adieraziz **zuka** ala **ika**, gizonezkoena ala emakumeena izan behar dun eskatutako erantzuna; azkenik, adibidea gipuzkeraz.

Orri aundiak dakarzkite, galdera bakoitzeko, aldaketa batzuek, bizkaieraz geien erabillitakoak.

Bigarrengo galdeketa lelengo galdeketaren antzekoa da: bost orri txiki ta bost aundi. Txikiak lehengo berberak dira. Aundiak dakarzkiten aldaketak goinaparreraz geien erabillitakoak dira.

Irugarrengo galdeketak galdera berdinak ditu, baino beste era batera apainduta: xei orri bakarrak ditu, ta bakoitzak dauzka lelengo ta bigarrengo galdeketako orri txikiak eta orri aundiak dauzkaten zehetasun guztiak. Lelengo prantsezez; gero, oarra adieraziz **zuka** ala **ika**, gizonezkoena ala emakumeena izan bear dun eskatutako erantzuna; gero, adibidea **aditz-gabe**; azkenik, lapurtar, xuberotar eta benapartar euskalkietan geien erabillitako aldaketa batzuek.

Or dauzketzute iru galdeketa oiek.

LANKIDEAK

Galdeketak antolatu ondoren bearrezkoa zan, azterketaren onerako, lankide bikainak aukeratzea. **Orain arte** (7-XII-74) 6 euskaltzain osoak eta 18 euskaltzain laguntzaileak lagundu didate lan ontan, baino beste batzuek bere eskuetan dauzkate oraintxe galdeketak.

(1) Pedor Irizarrek *Orri txikiak* dionean liburu honetan eskerraldean agertzen direnak ditugu, eta *Orri aundiak*, aldiz, eskuinaldean agertzen direnak.

Beste lankide batzuek, euskaltzainak ez izan arren, euskalari aipatuak dira: bat aditzari buruz egindako liburu eder baten egilea da; beste bat bizkaierako "fonetismo"-ari buruz "tesis doctoral"-a egiten ari da; beste bat ipui ta olerki ederrak, euskeraz eta prantsezez, idatzi ditun emakumea da; eta orrela beste lankide, ondo egiztatu dutenak bere erritako euskalkia sustraiz esagutzen dutela.

Lankide askoren izenak euskaltzainen bitartez jakin ditut, eta danak, bere lankidetasunean, euskalari bikainak egiztatu dute.

Beste euskaltzain batzuek - bai osoak, bai laguntzaileak- bialdu dizkitate "fotocopia"-k eta baita ere eskatu dizkietan zehetasunak, naiz batzuek nekegarriak izan arren. Eskerrak danoi bihotz-bihotzez! Zuetako baikoitzak badaki ondo ze mesedeak egin dizkidan.

Ikusten duzutenez, eginalak egin ditut izan litezen lankide zuhur eta argienak inguratzen.

ARLOAREN EGOERA

Orain arte (7-XII-74) 113 errietako erantzunak jaso ditut (erri batzuetatik, bat baino geiago), ta beste 13 erritakoak agindu dizkidate.

Baino eztira galdeketa auek aditz-aldekuntzaren iturburu soilak. Lehen esan dudanez, Bonaparte-k, Azkue-k, Bähr-ek, A. Intza-k, Rollo-k, Echebarria-k, Zabaleta-k, Larrasquet-ek, N'Diaye-k eta beste batzuek bildu dituzte erri askotako aditzerak. Lehen esan dudanez, Bähr-ek ondo aztertu zuen giputz-aditz-iragankorra: ogeitaemezortzi erri erabilli zituen. Bonaparte-k, bere esku-idazkietan (argitaraturik gabe dauden idazkietan) leku askotako aditzaren zehetasunak bildu zituen. Euskalari auek danaren idazkia kin da oraingo galdeketari iardetsi dizkieten erantzunakin, uste dut berreun inguru errietako aditz laguntzailea ezagutuko dugula.

ARLO OSOA: EUSKALKI - IZTIA

Asieran esan dizuetenez, orain darabilten lana, arlo osoaren (eusalki-iztiaren) zati bat bakarrik da.

Ezta erreza esatea onen urren ze arazoak bete bearko diran, poliki-poliki lehen esan dudan arlo aure osorik burutzeko. Soilki esango dizuet nere asmoa dala or ondoren jartzen ditudan azter-gaiak erreskan ausnartzea:

ADITZA - Oiñarri-aditzerak: auek dira lelengo ekinaldi ontan biltzen da an-
Osagarri-aditzerak: auek izango dira bakanka eta sakabanatuta

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

bildutako aditzerak. Askoz erri ta auzo geiagotik artuko ditugu, ta oieri esker aditz-aldakuntzaren mugak esagutuko ditugu.

Aditzaren azterketa, alkaren ondoan jarri ta ikusiaz beaien artean dituzten antz eta aldeak. Kuadroen laguntzakin ikus-eraziko ditugu aditzerak dituzten aldakuntzak, euskalki batzuetatik besteetara. Azkenik, mapan bitartez adieraziko ditugu aditzaren berezitasun jakingarrienak, era-kutsiaz beaien egoera, zabaltasuna ta mugak.

Aditzaren ondoren, mugitz eta oskera edo fonetismoak aztertzeko asmoa dugu. Gero, berriz, izen-ordeak, itz-erakusleak t. a. Auek danak, zer esanik ez, euskalki guzietakoak edo behintzat alik geien erriean bilduak. Oraintxe toki askotakoak dauzkagu, baino oraindik arlo nekegarria ta oso zaila daukagu aurretik, danak osatu eta eratu arte, baino Jaungoikoak osasuna ta astia ematen badizkit, usten dut arlo arlo osoa amaituko dudala.

Orain ari naizen gai hontan, zuetandik iñork lagundi nahi badit, galdeketako oiek beteaz, mesede galanda egingo dit, eta guztiz pozik bildu ta arloa obeto beteko dugu.

Denon artean izugarri lan ederra egin dezakegu!

Pedro de Yrizar

Madrildik Azkoitira, 1974-12-27

TRATAMIENTO EJEMPLO GUIPUZKOANO

1. El padre me ha llevado (1)	"zu"	(5) aittak eraman nau
2. El padre me ha llevado (1)	"i",h	(6) aittak eraman natxiok
3. El padre me ha llevado (1)	"i",m	(7) aittak eraman natxion
4. El padre y el hijo me han llevado	"zu"	aittak eta semeak eraman naute
5. El padre te ha llevado (2)	"i"	aittak eraman au
6. El padre nos ha llevado (3)	"zu"	aittak eraman gaittu
7. El padre nos ha llevado (3)	"i",h	aittak eraman gatxetik
8. El padre os ha llevado (4)		aittak eraman zaitutze (8)
9. El padre y el hijo te han llevado (2)	"zu"	aittak eta semeak eraman zaituzte (8)
10. El padre y el hijo os han llevado (4)		aittak eta semeak eraman zaituzte (8)
11. El padre ha llevado un pan	"zu"	aittak ogi bat eraman du
12. El padre ha llevado un pan	"i",h	aittak ogi bat eraman dik
13. El padre ha llevado un pan	"i",m	aittak ogi bat eraman diñ
14. El padre ha llevado dos panes	"zu"	aittak bi ogi eraman dittu
		aittak bi ogi eraman zetik
15. El padre ha llevado dos panes	"i",h	(dizkik)
16. Vosotros habéis llevado un pan		ogi bat eraman dezute
16.a. Vosotros habeis llevado dos panes	"zu"	zuek bi ogi eraman dituzute
17. El padre y el hijo han llevado un pan	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eraman dute.
18. El padre y el hijo han llevado un pan	"i",h	aittak eta semeak ogi bat eraman dittek
18.a. El padre y el hijo han llevado un pan.	"i",m	aittak eta semeak ogi bat eraman diten
18.b. El padre y el hijo han llevado dos panes	"zu"	aittak eta semeak bi ogi eraman ditu(z)te
19. Yo he llevado un pan	"zu"	ogi bat eraman det
20. Nosotros hemos llevado un pan	"zu"	ogi bat eraman degu
21. Nosotros hemos llevado un pan	"i",h	ogi bat erañan diagu
22. El padre me ha dado un pan	"zu"	aittak ogi bat eman ditt
23. El padre me ha dado un pan	"i",h	aittak ogi bat eman zi(d)ak
24. El padre me ha dado dos panes	"zu"	aittak bi ogi eman dizkitt

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

¿Cómo se dice en

Puede subrayarse la forma usada o puede escribirse en la linea de puntos.

tt = t mojada

dd = d mojada

dx = j francesa

x = ch francesa

j = j castellana

Variantes usadas en algunos pueblos

1. nau, neu.....
2. najok, nadxok, naxok, naddok, naiok,.....
3. najon, nadxon, naxon, naddon, naion,
4. naue, nabe, naude, neude, neure, naudie, naurie, naubie, nabie,
5. au, eu,.....
6. gaittu, gattu, gaitu, gaittuz, gau, gauz,
7. gajaittuzak, gaittuk, gaixok,.....
8. zaittubez, zaittuez, zaue,
9. zaittubez, zaittuez, zaue,
10. zaittubez, zaittuez, zaue,
11. dau, deu, du,
12. jok, dxok, xok, ddok, dok, iok,
13. jon, dxon, xon, ddon, don, ion,
14. ditu, dittu, dittuz, ditxu, dauz, ttu,
15. jittuzak, jittuk, ditxuk, dittuk, dxittuzak, ddittuzak,.....
16. dozube, dozue, duzue,
- 16a dittuzubez, dittuzube, dittuzue, dozuez,.....
17. dabe, daue, daude, daure, deude, deure, daudie, dajrie, dorie, deudie, deudii,
18. juek, xuek, dduiek, duek, dxuek, iuek,
- 18a jone, juen, ddone, dxone, ione,
- 18b dittubez, dittube, dittue, ditue, dabez,
19. dot, dut, det,
20. dogu, dou, dugu,
21. juagu, juau, xuagu, xuau, dduagu, dduau, dxuagu, dxuau, iuagu, iuau, joagu, joau,
22. deust, daust, dost, dosta, dest, dust, deuste,
23. jeustak, dxeustak, ddeustak, ieustak,
24. deustaz, dostaz, daustaz, destaz, dustaz, deustez,

25. El padre me ha dado dos panes	"i",h	aittak bi ogi eman zizki(d)ak
25.a. Vosotros me habéis dado un pan	"zu"	zuek ogi bat eman didazute
25.b. Vosotros me habeis dado dos panes	"zu"	zuek bi ogi eman dizkidazute
25.c. El padre y el hijo me han dado un pan	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman didate
25.d. El padre y el hijo me han dado un pan	"i",h	aittak eta semeak ogi bat eman zidatek

25. jeustazak, dxeustazak, ddeustazak, ieustazak,	
25a deustezue, deustezube, dostazube, dostazue, daustazue, daustazube, destazue,	
25b deustezubez, deustezuez, dostazubez, dostazuez,	
25c deuste, doste, dauste, deste,	
25d jeustek, dxeustek, ddeustek, ieustek, jestek,	
mujeres jeustene, dxeustene, ddeustene, ieustene, jestane,	
¿Se diferencian los sonidos s y z?	
En caso de que no se diferencien	¿Siempre pronuncian s?
¿Siempre pronuncian z?
¿Siempre pronuncian un sonido intermedio entre s y z?
¿Se diferencian los sonidos ts y tz?	

¿Se diferencian los sonidos **ts** y **tz**?

En caso de que no se diferencien	¿Siempre pronuncian ts?
	¿Siempre pronuncian tz?
	¿Siempre pronuncian un sonido intermedio entre ts y tz?

Muy importante: Hay que fijarse bien en el sonido inicial de las flexiones 12

13, 15, 18, etc.

¿Es jok, etc., con j castellana?

{Es dxok, etc., con jota francesa (dx)?

¿Es jok (iok), etc., con "y" ("i")?

26. El padre te ha dado un pan	"i", h	aittak ogi bat eman dik
27. El padre te ha dado dos panes	"i", h	aittak bi ogi eman dizkik
28. El padre te ha dado dos panes	"zu"	aittak bi ogi eman dizkizu
29. El padre le ha dado un pan (a la madre)	"zu"	aittak ogi bat eman dio
30. El padre le ha dado un pan (a la madre)	"i", h	aittak ogi bat eman ziok
31. El padre le ha dado dos panes (a la madre)	"zu"	aittak bi ogi eman dizkio
32. El padre les ha dado un pan (a la madre y a la hija)	"zu"	aittak ogi bat eman di(ot)e (8)
33. El padre y el hijo le han dado un pan (a la madre)	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman diote (8)
34. El padre y el hijo les han dado un pan (a la madre y a la hija)	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman diote (8)
35. El padre y el hijo les han dado un pan (a la madre y a la hija)	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eman ziotek
35.a. id id (id id)	"i" m	aittak eta semeak bi ogi eman zioten
36. El padre y el hijo les han dado dos panes (a la madre y a la hija)	"zu"	aittak eta semeak bi ogi eman dizkiote
36.a. El padre y el hijo les han dado dos panes (a la madre y a la hija)	"i".h	aittak eta semeak bi ogi eman zizkiotek
36.b. id id (id id)	"i" m	aittak eta semeak bi ogi eman zizkioten
36.c. Yo he dado un pan (al padre)	"i" h	nik ogi bat eman zioat
36.d. Yo he dado dos panes (al padre)	"i" h	nik bi ogi eman zizkioat
36.e. Vosotros nos habeis dado un pan	"zu"	zuek ogi bat eman diguzue
36.f. Vosotros nos habeis dado dos panes	"zu"	zuek bi ogi eman dizkguzue
36.g. El padre y el hijo os han dado dos panes	"zu"	aittak eta semeak bi ogi eman dizkizuete
36.h. Yo he dado un pan (al padre y al hijo)	"i" h	nik ogi bat eman zioet
37. Yo llevé un pan	"zu"	ogi bat eraman nuen
38. Yo llevé un pan	"i", h	ogi bat eraman nian
39. Yo llevé un pan	"i", m	ogi bat eraman niñaz
40. Tú llevaste un pan	"i", h	ogi bat eraman uan
41. Tú llevaste un pan	"i", m	ogi bat eraman unan
42. El padre llevó un pan	"zu"	aittak ogi bat eraman zuen
43. El padre llevó un pan	"i", h	aittak ogi bat eraman zian
44. El padre llevó un pan	"i", m	aittak ogi bat eraman ziñaz
45. El padre llevó dos panes	"zu"	aittak bi ogi eraman zittuen

26. deuba, dosk, dusk, dosta, dost, due, deue, doa, daue, deuk,
 27. deubaz, dosta, deuaz,.....
 28. deutsuz, dautsuz, dotsuz, detsuz,.....
 29. deutsa, dotsa, deutse, dotsu, deutsu, dutso, dotso, dotsao, daio,
 dautso, detsa,
30. jeutsak, dxeutsak, ddeutsak, ieutsak, jotsak, jetsak,
31. deutsaz, deutsez, deutsuz, dautsoz, dotsaz, dotsuz, dotsoz, dotsaoz,
 daioz, detsaz,
32. deutse, deutsee, dotse, dautse, detse,
33. deutse, deutsee,, dotse, dautse, detse,
34. deutse, deutsee, dotse, dautse, detse,
35. jeutseek, jeutsee, jeutse, dxeutse,(ek), ddeutse(ek), ieutse(ek), jeutse(ek),
 jetsek,.....
- 35a jeutseen, jeutsene, dxeutsene, ddeutsene, ieutsene, jetsene,.....
36. deutsez, dautsez, dotsez, detsez,.....
- 36a jeutseezak, jeutsezak, jeutseez, jetsezak, (igual con dd-, dx -i- inicial..
- 36b jeutseezan, jeutsezan, jeutsenaz, jetsezan (" " dd-, dx, i- ") ..
- 36c jeutsaat, jeutsat, jetsat, (" " dd-, dx-, i- ") .
- 36d jeutsaadaz, jeutsadaz, jeutsazat, jetsaraz (" " dd-, dx-, i- "),.
- 36e deuskuzube,, deuskuzue, dauskuzue, doskuzue,.....
- 36f deuskuzubez, deuzkuzuez, dauskuzuez, doskuzuez,
- 36g deutsubeez, deutsuez, dautsuez, dotsuez,
- 36h jeutseet, jeutset, jetset, (igual con dd-, dx-, i- inicial),
37. neban, neuan, naban, naben, nauen, nendun, neun, noan, nean, nemen,..
38. najuan, nadxuan, nadduan, naiuan,
39. najonan, nadxonan, naddonan, naionan,.....
40. eban, euan,
41. eban, ebanan, euenan, onan,
42. eban, ebanan, euenan, onan,
42. eban, euan, eben, zeuen, zeuban, zeuben, zauen, zeban,
43. joan, dxoan, ddoan, ioan, juan.....
44. jonan, dxonan, ddonan, ionan,.....
45. zittuzan, zituzan, euasan, ebazan, zittun, zitxuan,.....

46. Nosotros llevamos un pan	"zu"	ogi bat eraman genduen
47. Nosotros llevamos un pan	"i", h	ogi bat eraman giñian
48. Nosotros llevamos dos panes	"zu"	bi ogi eraman giñittuen
49. Vosotros llevasteis un pan		ogi bat eraman zenduizu
50. El padre y el hijo llevaron un pan	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eraman zuten.
51. El padre y el hijo llevaron un pan	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eraman zien
51.a. El padre y el hijo llevaron dos panes	"zu"	aittak eta semeak bi ogi eraman zituzten
52. Tu me llevaste (1)	"i" h	ik eraman nindu(k)an (niñuan)
53. Tu me llevaste (1)	"i" m	ik eraman zindunan (niñunan)
54. El padre me llevó (1)	"zu"	aittak eraman ninduen (niñun)
55. El padre me llevó (1)	"i", h	aittak eraman nitxio(k)an
56. Yo te llevé (2)	"zu"	nik eraman ziñuan
57. Yo te llevé (2)	"i", h	nik eraman iñuan
58. Yo te llevé (2)	"i", m	nik eraman iñunan
59. El padre te llevó (2)	"i", h	aittak eraman iñun
60. Tú nos llevaste (3)	"i", h	ik eraman giñuan
61. El padre nos llevó (3)	"zu"	aittak eraman giñun
62. El padre nos llevó (3)	"i", h	aittak eraman gitxio(k)an
63. Yo os llevé (4)		nik eraman ziñuzteń
64. El padre le dió una pan (a la madre)	"zu"	aittak ogi bat eman zion
65. El padre le dió un pan (a la madre)	"i", h	aittak ogi bat eman zioan
66. El padre le dió un pan (a la madre)	"i", m	aittak ogi bat eman zionan
67. El padre le dió dos panes (a la madre)	"zu"	aittak bi ogi eman zizkion
68. El padre y el hijo le dieron un pan (a la madre)	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman zioaten
69. El padre y el hijo le dieron un pan (a la madre)	"i", h	nik ogi bat eman niokan (nitxoan)
69.a Yo le dí un pan (a la madre)	"i", h	nik ogi bat eman niotekan (nitxoean)
69.b Yo le dí un pan (al padre y al hijo)	"i", h	nik ogi bat eman niotekan (nitxoean)

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

46. genduban, genduan, genduen, genduin, gendun, gemen,
47. gajuan, gadxuan, gadduan, gaiuan, genduan,
48. genduzan, genduzen,
49. zenduan, zenduen, zendun, zemien,

¿Cómo se dice: “yo he llevado dos panes”? Nik bi ogi eroan (dodaz, dittut, ditut,.....)

50. ebeen, eben, euen, euden, eudien, zeudien, zeben,
51. jueen, juen, dxuen, dduen, iuen,
51a zittuzten, zittuen, ebezan, zittuzan, zetuzen,
52. nenduan, ninduan, niñuan, niñamen,
53. nendunan, nindunan, ninduanan, niñuenan, niñamenan,
54. nenduan, ninduan, nenduin, ninduban, niñaben,
55. nainduban, najiñuan, najinduan,
56. zindudan, zindudazan, zendudazan, zindduan, zinduran,
57. endudan, indudan, iñamedan, nauan, induaten,
58. indudan, indunadan, nauanan, indunaten,
59. enduan, induan, auan, iñaben,
60. ginduazan, gindubazan, genduazan, giñuazen, gaittuan,
61. genduzan, ginduzan, giñabezan, giñuzen, gaitteuen, gaittuen, gaittuben, ..
62. gaindubazan, gaittun, jiñuazen,:
63. zinduedazan, zindubedazan, zenduedazan, ziñurazen.....
64. eutsan, etsan, otsan, utsan, eutson,
65. jeutsaan, jeutsan, dxeutsan, ddeutsan, ieutsan, jetsan,
66. jeutsanan, jeutsenan, dxeutsanan, ddeutsanan, ieutsanan, jetsanan, ...
67. eutsazan, eutsezan, etsazen.....
68. eutsen, etsen,
69. jeutseen; jeutsen, jetsen, dxeutsen, ddeutsen, ieutsen
69a najeutsaan, najotsan, madxeutsan, naddeutsan, naieutsan, naetsan, ..
69b najeutseen, najeutsen, najetsen, naetsen,:

69.c Tú diste un pan (al padre y al hijo)	"i", h	ik ogi bat eman iotekan (ioean)
70. Nosotros le dimos un pan (a la madre)	"zu"	ogi bat eman giñion
71. Nosotros le dimos un pan (a la madre)	"i", h	ogi bat eman giñiokan
71.a Vosotros le disteis un pan (a la madre)	"zu"	zuek ogi bat eman ziñioten
72. Yo te dí un pan	"i", h	zuek ogi bat eman nian (iri)
73. El padre te dió un pan	"zu"	aittak ogi bat eman zizun
74. El padre te dió un pan	"zu", h	aittak ogi bat eman zian
75. El padre te dió un pan	"i", m	aittak ogi bat eman ziñan
75.a Nosotros te dimos dos panes	"zu"	guk bi ogi eman.giñizkizun
75.b Nosotros te dimos dos panes	"i", h	guk bi ogi eman giñizkian
76. El padre me dió un pan	"zu"	aittak ogi bat eman zidan
76.a El padre me dió un pan	"i", h	aittak ogi bat eman zida(k)an
77. El padre y el hijo me dieron un pan	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman zi(d)aten
78. El padre y el hijo me dieron un pan	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eman zi(d)a(k)aten
79. El padre y el hijo me dieron un pan	"i", m	aittak eta semeak ogi bat eman zi(d)anaten
79.a Vosotros me disteis un pan	"zu"	zuek ogi bat eman ziñidaten
79.b Vosotros me disteis dos panes	"zu"	zuek bi ogi eman ziñizkidaten
80. Para que el padre lleve un pan	"zu"	aittak ogi bat eraman dezan
81. Para que el padre lleve dos panes	"zu"	aittak bi ogi eraman ditzan
82. Para que yo lleve un pan	"zu"	ogi bat eraman dezadan
83. Para que yo llevase un pan	"zu"	ogi bat eraman nezan
84. Yo puedo llevar un pan	"zu"	ogi bat eraman dezaket
85. Yo podría llevar un pan	"zu"	ogi bat eraman nezake
86. Yo llevaría un pan	"zu"	ogi bat eramango nuke
87. Si yo hubiese llevado un pan	"zu"	ogi bat eraman banu
88. El padre habría llevado un pan	"zu"	aittak ogi bat eramango zukean
89. Yo pude llevar un pan	"zu"	ogi bat eraman nezakean
90. LLeva (tú) un pan	"zu"	ogi bat eraman (e)zazu
91. Lleva V. un pan	"berori"	ogi bat eraman beza
92. Lleva él un pan	"zu"	ogi bat eraman dezala
93. Yo he venido	"zu"	etorri naiz
94. Tú has venido	"i"	etorri aiz
95. Nosotros hemos venido	"zu"	etorri gera

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

69c euntseen, eutseen, eutsen,
70. geutsan, geuntsan, geutsen, zetsagun,
71. gajeutsaan, gajeutsan, gadxeutsan, gaieutsan geunsen, jetsagun,
71a zeuntseen, zeuntsen, zeutsen, etsazuen,
72. neuan, nuan,
73. eutsun, zotsan,
74. euan, uan,
75. eunan, euenan, uenan, euanan,
75a geuntsuzan, geutsuzan, zetsugun,
75b geubazan, geuazan, gauzan, euau,
76. eustan, zestan,
76a jeustan, dxeustan, ddeustan, ieustan, jestan,
77. eusten, zesten,
78. jeusteen, jeusten, dxeusten, ddeusten, ieusten, jesten,
79. jeustanen, jeustenan, dxeustenan, ddeustenan, ieustenan, jestanen,
79a zeusten, destazuen,
79b zeustezan, zeustezen, destazuezen,
80. dagian, daian, dagixan, dagidxan, dagijan,
81. dagizan, daizan, daixazan, daidxazan, daijazan,
82. dagidan, daidan,
83. nengian, neian, nengixan, nengidxan, nengijan,
84. daiket, dagiket,
85. neike.
86. neunke,
87. baneu, banu,
88. leukean,
89. neikean,
90. egizu, eizu,
91. begi, bei,
92. dagiala, daiala, dagixala, dagidxala, dagijala,
93. naz, nai, naix, naiz,
94. az, ax, aiz,
95. gara, gare, garie,

96. Vosotros habeis venido		etorri zerate
97. El padre y el hijo han venido	"zu"	aitta ta semea etorri dira
98. Yo he venido a él	"zu"	etorri natzayo
99. Yo he venido a él	"i", h	etorri natzayok
100. Tú has venido a él	"i", h	etorri atzayo
101. Nosotros hemos venido a él	"zu"	etorri gaitzaizkio
102. Nosotros hemos venido a él	"i", h	etorri gaitzaizkiok
103. El padre ha venido a mí	"zu"	aitta etorri zaitt
104. El padre ha venido a mí	"i", h	aitta etorri zaidak
105. El padre ha venido a mí	"i", m	aitta etorri zaidan
106. El padre y el hijo han venido a mí	"zu"	aitta ta semea etorri zaizkitt
107. El padre y el hijo han venido a mí	"i", h	aitta ta semea etorri zaizkidak
108. El padre ha venido a tí	"i", h	aitta etorri zaik
109. El padre ha venido a tí	"i", m	aitta etorri zaiñ
110. El padre y el hijo han venido a tí	"i", h	aitta ta semea etorri zaizkik
111. El padre ha venido (a la madre)	"zu"	aitta etorri zao
112. El padre ha venido (a la madre)	"i", h	aitta etorri zaiok
113. El padre y el hijo han venido (a la madre)	"zu"	aitta ta semea etorri zaizkio

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

96. zaree, zarie, zarae, zarai, zaraz,
97. dira, dire, diraz, direz, dia, die, dii,
98. natxako, najako, nakixo, naddako, nadxako, naikio,
99. natxakok, najakok, nakixok, naddakok, nadxakok, nakiok,
100. atxako, ajako, akixo, addako, adxako, akio,
101. gatxakoz, gajakoz, gaddakoz, gakioz, gakixoz, gakidxoz,
102. gatxakozak, gajakozak, gaddakozak, gakiozak, gakixozak, gakidxozak
103. jat, xat, ddat, dxat, jata, dxata, dxast, iat, dakit,
104. jatak, xatak, ddatak, dxatak, iatak, dxastak,
105. jatan, xatan, ddatan, dxatan, iatan, dxastan,
106. jataz, xataz, ddataz, dxataz, iataz, dxastaz,
107. jatazak, xatazak, ddatazak, dxatazak, iatazak, dxastazak, jatak, xatak, ...
108. jataa, xataa, ddataaa, dxataaa, iataa, dxastaa, jak,
109. jataan, xataan, ddataan, dxataan, iataan, dxastaaan,
110. jataaz, xataaz, ddataaz, dxataaz, iataaz, dxastaz,
111. jako, jaka, xako, ddako, dxako, iako, dakio,
112. jakok, jakak, xakok, ddakok, dxakok, iakok,
113. jakoz, jakaz, xakoz, ddakoz, dxakoz, iakoz,

Muy importante= Hay que fijarse bien en el sonido inicial de las flexiones
103 a 1161:

- ¿Es **jat**, etc., con j castellana?
¿Es **dxat**, etc. con iota francesa (**dx**)?
¿Es **yat** (**iat**), etc., con "y" ("i")?

114. El padre ha venido a nosotros	"zu"	aitta etorri zaigu
114.a El padre ha venido a vosotros	"zu"	aitta etorri zaizute
115. El padre ha venido (a la madre y a la hija)	"zu"	aitta etorri zaiote
116. El padre y el hijo han venido (a la madre y a la hija)	"zu"	aitta ta semea etorri zaizkiote
116.a El padre y el hijo han venido (a la madre y a la hija)	"i", h	aitta ta semea etorri zaizkiotek
116.b El padre y el hijo han venido (a la madre y a la hija)	"i", m	aitta ta semea etorri zaizkieten
116.c El padre vino a mí	"zu"	aitta etorri zitzaidan
116.d El padre vino a mí	"i", h	aita etorri zitzaidakan
116.e El padre vino a mí	"i", m	aitta etorri zitzaidanan
116.f El padre vino a tí	"i", h	aitta etorri zitzaikan
116.g El padre vino (a la madre)	"zu"	aitta etorri zitzaison
116.h El padre vino (a la madre)	"i", h	aitta etorri zitzaiokan
116.i El padre y el hijo vinieron (a la madre)	"zu"	aitta ta semea etorri zitzaizkion
116.j El padre vino a vosotros	"zu"	aitta etorri zitzaizuten
116.k El padre vino (a la madre y la hija)	"zu"	aita etorri zitzai(ot)en
116.l El padre y el hijo vinieron (a la madre y la hija)	"i", h	aitta ta semea etorri zitzaizkiotekan
117. Yo vine	"zu"	etorri nintzan
117.a Yo vine	"i" h	etorri nindukan (nitxian)
118. Nosotros vinimos	"zu"	etorri giñan
118.a Nosotros vinimos	"i", h	etorri gindukan (gitxian)
119. Vosotros vinisteis	"zu"	etorri ziñaten
119.a El padre y el hijo vinieron	"zu"	etorri ziran
120. Si yo hubiera venido	"zu"	etorri banintz
121. Yo vendría	"zu"	etorriko nintzake
122. Yo habría venido	"zu"	etorriko nintzakean
123. Para que yo venga	"zu"	etorri nadin
124. Para que nosotros vengamos	"zu"	etorri gaittezen
125. Para que el padre venga	"zu"	aitta etorri dedin
126. Para que el padre y el hijo vengan	"zu"	aitta ta semea etorri dittezen
127. Para que yo viniese	"zu"	etorri nendin

114. jaku, dxaku, ddaku, iaku, xaku, jasku, dakigu,
114a jatzue, jatzube,
115. jakoe, jakee, jate, ddate, iate, xate, dakie,
116. jakeez, jakoez, jatez, dxatez, ddatez, iatez,
116a jakeezak, dxakeezak, ddakeezak, iakeezak, xakeezak,
116b jakeezan, dxakeezan, ddakeezan, iakeezan, xakeezan,
116c jatan, dxatan, ddataan, iatan, xatan,
116d jataan, dxataan, ddataan, iataan, xataan,
116e jatanan, dxatanan, ddataanan, iatanan, xatanan,
116f jataan, dxataan, ddataan, iataan, xataan,
116g jakon, dxakon, ddakon, iakon, xakon,
116h jakuan, dxakuan, ddakuan, iakuan, xakuan,
116i jakozan, jakozen, jakuazen, dxakozan, ddakozan, iakozan, xakozan, ..
116j jatzuben, jazuben, jazuuen, dxatzuen, ddatzuen, iatzuen, xatzuen,
116k jakeen, dxakeen, ddakeen, iakeen, xakeen,
116l jakeiazan, dxakeiazan, ddakeiazan, iakeiazan, xakeiazan,
117. nintzan, nitzan, nintzen, nitzen,
117a nintzuan, nitzuan,
118. gintzan, giñan, giñen,
118a gintzuazan, giñuazen,
119. zintzaben, ziñazen, ziñezen,
119a zirian, ziran, ziren,
120. banitz, banitz,
121. nintzateke, nitzateke,
122. nintzatekean, nitzatekean,
123. nadin, nadiñ, naitten, neitten,
124. gaitezan, gaittezan, gaitten, geittezan,
125. dediñ, deiñ, daiñ, daitten,
126. ditezen, dittezen, deittian, daittezan,
127. nendin, nein, neiñ, nintean,
.....

1. El padre me ha llevado (1)	"zu" (5)	aittak eraman nau
2. El padre me ha llevado (1)	"i", h (6)	aittak eraman natxiok
3. El padre me ha llevado (1)	"i", m (7)	aittak eraman netxion
4. El padre y el hijo me han llevado (1)	"zu"	aittak eta semeak eraman naute
5. El padre te ha llevado (2)	"i"	aittak eraman au
6. El padre nos ha llevado (3)	"zu"	aittak eraman gaittu
7. El padre nos ha llevado (3)	"i", h	aittak eraman gatxetik
8. El padre os ha llevado (4)		aittak eraman zaittuzte (8)
9. El padre y el hijo te han llevado (2)	"zu"	aittak eta semeak eraman zaittuzte (8)
10. El padre y el hijo os han llevado (4)		aittak eta semeak eraman zaittuzte (8)
11. El padre ha llevado un pan	"zu"	aittak ogi bat eraman du
12. El padre ha llevado un pan	"i", h	aittak ogi bat eraman dik
13. El padre ha llevado un pan	"i", m	aittak ogi bat eraman diñ
14. El padre ha llevado dos panes	"zu"	aittak bi ogi eraman dittu
15. El padre ha llevado dos panes	"i", h	aittak bi ogi eraman zetik (dizkik) ogi bat eraman dezute
16. Vosotros habeis llevado un pan		
16.a Vosotros habeis llevado dos panes	"zu"	zuek bi ogi eraman dituzute
17. El padre y el hijo han llevado un pan	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eraman dute
18. El padre y el hijo han llevado un pan	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eraman dittek
18.a El padre y el hijo han llevado un pan	"i", m	aittak eta semeak ogi bat eraman diten
18.b El padre y el hijo han llevado dos panes	"zu"	aittak eta semeak bi ogi eraman ditu(z)te
19. Yo he llevado un pan	"zu"	ogi bat eraman det
20. Nosotros hemos llevado un pan	"zu"	ogi bat eraman degu
21. Nosotros hemos llevado un pan	"i", h	ogi bat eraman diagu
22. El padre me ha dado un pan	"zu"	aittak ogi bat eman ditt
23. El padre me ha dado un pan	"i", h	aittak ogi bat eman zi(d)ak
24. El padre me ha dado dos panes	"zu"	aittak bi ogi eman dizkitt

Variantes usadas en algunos pueblos

1. Nau, nu.....
2. Natxiok, niak, nik, niok, ziak!, nauk, natxik, nietak,..... tt = t mojada
3. natxion, nian, nin, nion, zian!, naun, natxin, nietan,..... dd = d mojada
4. naute, naue, nute, nai, naubei,..... dx = j francesa
5. au, u, yu, yau, auk(aun). x = ch francesa
6. gattu, gaittu, gaitu, gitu,
7. gatxetik, gaitik, gátxiok, ziuk!, giozek, gaitik, gitik, gatik,.....
8. zaizte, zaiste, dizial, zaituzte, zaittuzte, zaittue, ziuzte, ztie, zituzte, zaitubei, zaitubai, zaitute, zaittute,.....
9. variantes iguales a 8, más zaizai, zattuzte, zaitui, zaituste,.....
10. variantes iguales a 8, más ziuztete,.....
11. du, dau, doo, do,.....
12. dik.....
13. din, diñ.....
14. ttu, tto, tu, ditu, dittu, ttoo, ditto, ittu, itu,.....
15. ttik, tik, dizkik, zetik, ditik, dittik, itik,.....
16. dezute, dezue, dezai, dezubei, dezubie, dezie, duzue, duzie, duzute, dozui, duze, duzia, duxia, duzii, zie, duzui, duzubie, duzube, duzte zue,.....
- 16a ditutzute, ditutzue, tuzie, tzie, tuze, ttuzui, dituze, tuzai, tuzubei, ttuzube, dituzubie, ittzuen, itzue, ttuzue, tuzue, ttuzie, ttzute,....
17. dute, due, deo, dai, dei, daubie, dabie, dube, dubie, dui, du, daute, die, duu,.....
18. ditek, die, diete,.....
- 18.a diten, diñe, dine, ne,.....
- 18b. dituzte, ttute, tuste, tuzte, tie, ttui, tubei, ttube, ttuzte, ttue, dittue, ittue, itue, ditubie,.....
19. dut, dot, det, dit, dout, diet, doot,.....
20. dugu, duu, dau, du, gu, doo,.....
21. diaqu, diau, digu,.....
22. ditt, dit, dura, dua, da, daut, daat, dat, dida, dira dada, dere, dire, dut, duut, dee, dara, daa,.....
23. zidak, ziak, ddak, ziautak, zirak, diak, zeek, diautak, diadak, xadak, dietak,.....
24. ttitt, tida, dizkit, duratzi, duatzi, duazki, datsa, dauzkit, dazta, dazkida dazkit, ttit, ttire,.....

25. El padre me ha dado dos panes	"i", h	aittak bi ogi eman zizki(d)ak
25.a Vosotros me habeis dado un pan	"zu"	zuek ogi bat eman didazute
25.b Vosotros me habeis dado dos panes	"zu"	zuek bi ogi eman dizkidazute
25.c El padre y el hijo me han dado un pan	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eman di-date
25.d El padre y el hijo me han dado un pan	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eman zi-datek
26. El padre te ha dado un pan	"i", h	aittak ogi bat eman dik
27. El padre te ha dado dos panes	"i", h	aittak bi ogi eman dizkik
28. El padre te ha dado dos panes	"zu"	aittak bi ogi eman dizkizu
29. El padre le ha dado un pan (a la madre)	"zu"	aittak ogi bat eman dio
30. El padre le ha dado un pan (a la madre)	"i", h	aittak ogi bat eman ziok
31. El padre le ha dado dos panes (a la madre)	"zu"	aittak bi ogi eman dizkio
32. El padre les ha dado un pan (a la madre y a la hija)	"zu"	aittak ogi bat eman di(ot)e (8)
33. El padre y el hijo le han dado un pan (a la madre)	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman diote (8)
34. El padre y el hijo les han dado un pan (a la madre y a la hija)	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman diote (8)
35. El padre y el hijo les han dado un pan (a la madre y a la hija)	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eman ziotek
35.a El padre y el hijo les han dado un pan (a la madre y a la hija)	"i", m	aittak eta semeak bi ogi eman zioten
36. El padre y el hijo les han dado dos panes (a la madre y a la hija)	"zu"	aittak eta semeak bi ogi eman dizkiote
36.a El padre y el hijo les han dado dos panes (a la madre y a la hija)	"i", h	aittak ta semeak bi ogi eman zizkiotek
36.b El padre y el hijo les han dado dos panes (a la madre y a la hija)	"i", m	aittak ta semeak bi ogi eman zizkioten
36.c Yo he dado un pan (al padre)	'i", h	nik ogi bat eman zioat
36.d Yo he dado dos panes (al padre)	"i", h	nik bi ogi eman zizkioat
36.e Vosotros nos habeis dado un pan	"zu"	zuek ogi bat eman diguzue
36.f Vosotros nos habeis dado dos panes	"zu"	zuek bi ogi eman dizkiguzue
36.g El padre y el hijo os han dado dos panes	"zu"	aittak ta semeak bi ogi eman dizkizuete

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

25. zittirak, zittiak, zitidak, zizkiak, zezkeak, ziztak, ziauzkidak, diazkiak,
diaztak, xazkidak, zittek, dieztak,.....
- 25.a didazute, dautazue, dadazie, didaze, deezui, datazue, durazai, dua-
zai, duazubei, dazai, niezubie, dezie, didazubie, deezute, diozae,
deezue, derezue, direzue, ziazue, dirazie, daazie, darazie,.....
- 25.b dizkidazute, dauzkidatzue, tidaze, ttezui, datatze, duratzizai, duatzizai
datzai,.....
- 25.c didate, daute, dadata, dadaye, dei, dataste, date, durai, duai, dai,
duutie, diduutie, deete, derete, direte, dirate, daate, darate, datet,....
- 25.d zidatek, ziautek, xadatek, diadayek, zeik,.....
26. dik, dauk,.....
27. dittik, ttik, ditik, tik, dizkik, dauzkik, dazkik,.....
28. dittizu, ttizu, ditizu, tizu, dizkiztu, dauzkiztu, dazkitzu,.....
29. dio, diddo, dero, dea, da, dua, doro, doo, dako, deko,.....
30. ziok, diakok, dakok, xakok, dauk, diekak, jok,.....
31. dizkio, dazkio, dezckio, dazko, diotza, derotzi, deatzi, duatzi, datza,
dioxka, dittio, ttio, ditio, tio,.....
32. diote, die, diye, derube, deube, daube, dabe, doobie, dorue, daie,
dakote, dii, dekote,.....
33. iguales variantes que 32 más deai, dai, duai, dakoie,.....
34. iguales variantes que 32 más derubei, deubai, daubei, daiote,.....
35. ziotek, ziek, xayetek, diabek, diakotek, dakotek, diekatek,.....
- 35.a zioten, pien, zione, xayene, diaben, diakoten, dakoten, diekaten,....
36. dizkiote, dizkate, dazkiote, diotzate, derubezai, deubetzai, daubetzai,
dittiote, ttioite, ttii, ditioite, tiote, daizte, dauzte, tiozte,.....
- 36.a zizkiotek, zizkik, zittiotek, zittik, diezkatek, xaistek, diauztek, diazko-
tek, dazkotek,.....
- 36.b zizkioten, zizkin, zizkiene, zittin, zittioten, diezkaten, xaistene, diauz-
ten, diazkoten, dazkoten,.....
- 36.c ziokat, zioat, diekat, xakotat, diakoat,.....
- 36.d zizkioat, zittioat, diezkat, xaskiotat, diazkoat,.....
- 36.e diguzue, diuzue, diuzui, dakuze, dauguzie, daukuzie,.....
- 36.f dizkiguzue, dizkiuzue, dittiguzue, ttiguzue, ttiuzue, ttiuzui, dauzkigu-
zie, dazkiguze, dauzkuzie,.....
- 36.g dizkizuaten, dittuzuete, ttizuete, ttizete, tizete, datzete, dauzkiziete,
dauzkizie, dezkizai, dezkizabai, dezkizubei,.....

36. Yo he dado (al padre y al hijo)	"i", h	nik ogi bat eman zioet
37. Yo llevé un pan	"zu"	ogi bat eraman nuen
38. Yo llevé un pan	"i", h	ogi bat eraman nian
39. Yo llevé un pan	"i", m	ogi bat eraman niñan
40. Tu llevaste un pan	"i", h	ogi bat eraman uan
41. Tú llevaste un pan	"i", m	ogi bat eraman unan
42. El padre llevó un pan	"zu"	aittak ogi bat eraman zuen
43. El padre llevó un pan	"i", h	aittak ogi bat eraman zian
44. El padre llevó un pan	"I", m	aittak ogi bat eraman ziñan
45. El padre llevó dos panes	"zu"	aittak bi ogi eraman zittuen
46. Nosotros llevamos un pan	"zu"	ogi bat eraman genduen
47. Nosotros llevamos un pan	"i", h	ogi bat eraman giñian
48. Nosotros llevamos dos panes	"zu"	bi ogi eraman giñittuen
49. Vosotros llevasteis un pan		ogi bat eraman zenduten
50. El padre y el hijo llevaron un pan	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eraman zuten
51. El padre y el hijo llevaron un pan	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eraman zien
51.a El padre y el hijo llevaron dos panes	"zu"	aittak eta semeak bi ogi eraman zituzten
52. Tú me llevaste (1)	"i", h	ik eraman nindu(k)an (niñuan)
53. Tú me llevaste (1)	"I", m	ik eraman nindunan (niñunan)
54. El padre me llevó (1)	"zu"	aittak eraman ninduen (niñun)
55. El padre me llevó (1)	"i", h	aittak eraman nitxio(k)an
56. Yo te llevé (2)	"zu"	nik eraman ziñuan
57. Yo te llevé (2)	"i", h	nik eraman iñuan
58. Yo te llevé (2)	"I", m	nik eraman iñunan

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

- 36.h zi(zki)otet, zi(zki)et, zi(zki)et, zi(tti)otet, zi(tti)et, die(z)katet, xai(z)te-tat, diau(z)teat,.....
37. nuen, nue, nuban, nuben, neuen, neen, nen, nuan, nuun, noon, nun, non,.....
38. nikan, nian, niken, nien, nia,.....
39. ninan, niñan, niñen, nine, ninen,.....
40. uan, yuen, yue, zuken, uken, uen, iun,.....
41. uan, unan, unen, yunen, zunen, iñun,.....
42. zuen, zue, zuban, zuben, zeuen, zeen, zen, zuan, zoon, zuun, zon, zun, zuin,.....
43. ziken, zikan, zian, zia, zien,.....
44. ziñen, ziñan, zinen, zina, ziñe, ziena,.....
45. zituen, zitun, zittuen, zittun, zituben, žtien, zitue, zitiin, zittuin,.....
46. genduen, genuen, genun, gindue, ginuen, giñuen, giñun, genduben,.
47. giñikan, giñian, geniken, giñuken, gindia, ginien,.....
48. giñituen, giñittuen, gintuen, ginditue, giñitue, gintue, ginitiin, ginduze, genduzen, gintuen, giñuzen, genituan, ginun, ginitun,.....
49. zenduten, zenduen, zinuten, ziñuten, zenuten, zendubein, zinduten, zien, zute, ziñuzin, ziñuin, zendubein, ziñituzten, zunuten, zunten, zi-nuten, zenithuzten, zenithuen,.....
50. zuten, zuen, zien, zute, zuin, zein,.....
51. ziaten, ziteken, zidden, zien, zieten, zian, ziteen, ziten, ziekan, zin, zia,.....
- 51.a zitzuten, zitzzte, ztien, zittuin, zitue, zittuten, zitubein,.....
52. nindukan, ninduan, nindikan, nindiken, niñuken, nindita, nindian, nintzakan, ninduken,.....
53. nindunan, nindinan, nindiñen nindinen, niñunen, nindina, nintzanan, nindunen,.....
54. ninduen, ninduuun, nindun, ninduben, nindue, niñuen, nenduben, zan! nindiin, nintzan,.....
55. nitxiokan, nindikan, nindita, nintzakan, nietaken,.....
56. ziñuan, nizun!, zaittuten, ziñuen, zintudan, zintuan, zinuzten, zinduten, zinduzada, zinituan, zinduzta, zintzatan, nezun!, zenduzun, zin-tuten,.....
57. iñuten, iñutan, niken!, yaten, iñuken, yinduda, intzatan, induda,.....
58. iñuten, iñutan, niñen!, yaten, iñunen, yinduda, intzatan, induda,.....

59. El padre te llevó (2)	"i", h	aittak eraman iñun
60. Tú nos llevaste (3)	"i", h	ik eraman giñuan
61. El padre nos llevó (3)	"zu"	aittak eraman giñun
62. El padre nos llevó (3)	"i", h	aittak eraman gitxio(k)an
63. Yo os llevé (4)		nik eraman ziñuzten
64. El padre le dió un pan (a la madre)	"zu"	aittak ogi bat eñan zion
65. El padre le dió un pan (a la madre)	"i", h	aittak ogi bat eman zioan
66. El padre le dió un pan (a la madre)	"i", m	aittak ogi bat eman zionan
67. El padre le dió dos panes (a la madre)	"zu"	aittak bi ogi eman zizkion
68. El padre y el hijo le dieron un pan (a la madre)	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman ziosten
69. El padre y el hijo le dieron un pan (a la madre)	"l", h	aittak eta semeak ogi bat eman zioaten
69.a Yo le dí un pan (a la madre)	"i", h	nik ogi bat eman niokan (nitxoan)
69.b Yo dí un pan (al padre y al hijo)	"i", h	nik ogi bat eman niotekan (nitxoean)
69.c Tú diste un pan (al padre y al hijo)	"i", h	ik ogi bat eman iotekan (ioean)
70. Nosotros le dimos un pan (a la madre)	"zu"	ogi bat eman giñion
71. Nosotros le dimos un pan (a la madre)	"i", h	ogi bat eman giñiokan
71.a Vosotros le disteis un pan (a la madre)	"zu"	zuek ogi bat eman ziñioten
72. Yo te dí un pan	"i", h	zuek ogi bat eman nian (iri)
73. El padre te dió un pan	"zu"	aittak ogi bat eman zizun
74. El padre te dió un pan	"zu", h	aittak ogi bat eman zian
75. El padre te dió un pan	"l", m	aittak ogi bat eman ziñan
75.a Nosotros te dimos dos panes	"zu"	guk bi ogi eman giñizkizun
75.b Nosotros te dimos dos panes	"i", h	guk bi ogi eman giñizkian
76. El padre me dió un pan	"zu"	aitak ogi bat eman zidan

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

59. yindue, intuen, iñuan, iñun, indun, ziken!, yauen, intzan, indue,.....
60. gintukan, giñuan, ginduztan, gittuken, zioken, ginduta, zintzakan,
ginduzta, gintuken.....
61. giñuzen, gintuen, ginduza, gintzan, ginduze, giñuen, gattuen, gindu-
zen, gendun, zegun!, giñun, gindue, ginduen,.....
62. gintikan, gintziokan, gindita, gintzakan, gindista, gintiken,.....
63. zinduztedan, zintuztedan, ziñuzten, zenduzain, nezain, zindustet, na-
tzen, natzuen,.....
64. zion, zio, zakon, zako, zean, zan, zeron, zuan, zoon, zon, zeko,
zekon,.....
65. zioan, ziokan, xakota, ziakotan, ziota, ziekaken,.....
66. zionan, xakona, ziakonan, ziona, ziekanen,.....
67. zizkion, zizkan, ziozkan, zittion, zition, zitio, zizkio, zazkon, zazkio,
zezkeron, zeatzian, zatzan, zezkion, zezko, zezkon,.....
68. zioten, ziote, zakoten, zakote, zuain, zeroin, zeain, zain, zakoyen, zin,
zioan, zien, zitten,.....
69. zioaten, ziotekan, xakoteta, ziakoyekan, zioteta, ziekaketen,.....
69.a niokan, nioan, ñakota, niakokan, niota, niekaken,.....
69.b niotekan, nioean, ñayeta, niabekan, nitiota, nienakaketen,.....
69.c iotekan, iotean, ioean, ioten, yaye, aben, itiote,.....
70. giñion, giniddon, genion, genderon, genean, ginan, gindio, giñakon,
gindakon, gindako, ginion, gindeko,.....
71. giñiokan, giniokan, gindakota, giniakokan, gindiota,.....
71.a ziñioten, zindakote, zinakoyen, ziñioin, zinioten, zindiote, zindekote,
zenderoin, zendearin, zindain,.....
72. nian, naukan, niken, nia, nauyan, nauta, naken,.....
73. zizun, zautzun, zatzun, zizu, zauzun, zeun, zauzu, zaztatzun, zezun,
zazun,.....
74. zian, zaukan, zakan, ziken, zaken, zia, zauyan, zauta,.....
75. ziñan, zaunan, zinen, zanen, zina, ziñe, ziena, zauna, zanan,.....
75.a giñizkizun, ginauzkitzun, gindauzkizu, ginauzkizun, gindizkizu, ginaz-
kitzugun, zazkitzugun, zaztatzugun, genezkezun, gindezkizun, gen-
dutzun,.....
75.b ginzkikan, giñizkian, ginauzkikan, ginauzkian, gindauzkita, ginauz-
kan, gindizkia,.....
76. zidan, pien, zeruan, zuan, zan, zautan, zatan, ziren, zida, zira, zere,
zaan, zade, zadan, zeen, zaten,.....

76.a El padre me dió un pan	"i", h	aittak ogi bat eman zida(k)an
77. El padre y el hijo me dieron un pan	"zu"	aittak eta semeak ogi bat eman zi(d)aten
78. El padre y el hijo me dieron un pan	"i", h	aittak eta semeak ogi bat eman zi(d)a(k)aten
79. El padre y el hijo me dieron un pan	"i", m	aittak eta semeak ogi bat eman zi(d)anaten
79.a Vosotros me disteis dos panes	"zu"	zuek ogi bat eman ziñidaten
79.b Vosotros me disteis dos panes	"zu"	zuek bi ogi eman ziñizkidaten
80. Para que el padre lleve un pan	"zu"	aittak ogi bat eraman dezan
81. Para que el padre lleve dos panes	"zu"	aittak bi ogi eraman ditzan
82. Para que yo lleve un pan	"zu"	ogi.bat eraman dezadan
83. Para que yo llevase un pan	"zu"	ogi bat eraman nezan
84. Yo puedo llevar un pan	"zu"	ogi bat eramn dezaket
85. Yo podría llevar un pan	"zu"	ogi bat eraman nezake
86. Yo llevaría un pan	"zu"	ogi bat eramango nuke
87. Si yo hubiese llevado un pan	"zu"	ogi bat eraman banu
88. El padre habría llevado un pan	"zu"	aittak ogi bat eramango zukean
89. Yo pude llevar un pan	"zu"	ogi bat eraman nezakean
90. Lleva (tú) un pan	"zu"	ogi bat eraman (e)zazu
91. Llevé V. un pan	"berori"	ogi bat eraman beza
92. Llevé él un pan	"zu"	ogi bat eraman dezala
93. Yo he venido	"zu"	etorri naiz
94. Tú has venido	"i"	etorri aiz
95. Nosotros hemos venido	"zu"	etorri gera
96. Vosotros habeis venido		etorri zerate
97. El padre y el hijo han venido	"zu"	aitta ta semea etorri dira
98. Yo he venido a él	"zu"	etorri natzayo
99. Yo he venido a él	"i", h	etorri natzayok

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

- 76.a zidakan, zidaan, ziautakan, ziautaan, xadata, ziadakan, zidata, zie-taken,.....
77. zidaten, ziden, pien, zautaten, zataren, zireten, zidate, zirate, zerete, zaten, zadate, zadayen, zuain, zain, zein, zieyen,.....
78. zidakaten, zidaaten, zidekan, zidean, zieran, ziautatekan, zireteken, za-tateken, zidateta, zirateta, zeretek, zereteta, zatean, xateta, zadaye-kan, zietatekan,.....
79. zidanaten, zidenan, pienan, ziautatenan, ziretenen, zatarenen, zidate-na, ziratena, zereten, zeretena, zaatenen, xadatena, zadayenan, zieta-tenen,.....
- 79.a ziñidaten, zinautazuen, zindadate, zinadayen, ziñein, zindidate .. zine-tazuen, zinetazen, zinatazen, ziñeeben, ziñeeyen, zinttidaten, zindi-rate, zendurain, zindain, zenduain, ziñeeten, ziñereten, ziñideten, ziñirate, zinirate, zindirate,.....
- 79.b ziñizkidaten, zinauzkidatzuen, zindazkidate, ziñaztayen, ziñittein, zin-ditidate, dazkitatzen, zazkiten, zenduzkirain, zendutzain, zindutzain, zinttereten,.....
80. dezan, zan,.....
81. ditzan, detzan, detxan, zkin, zkien,.....
82. dezadan, zadan, dezaten, zaten, dezaan, zatan,.....
83. nezan,.....
84. dezaket, zaket, doket,.....
85. nezake, noke,.....
86. nuke, noke,.....
87. banu, banau,.....
88. zukean, lukean, zuken, zuke, zukea, zukeen, zoken,.....
89. nezakean, nezaken, nezake, nezakeen, nuke, noken,.....
90. ezazu, zazu,.....
91. beza,.....
92. dezala, zala,.....
93. naiz, naz, nai, neiz,.....
94. aiz, iz, yaiz, yiz,.....
95. gera, gea, gare, gada, gara, gaa, ga, gira, gra,.....
96. zerate, zeate, zaate, tzeate, zadai, zai, zarete, zaizte, zarate, zate, zaazte, zaa, zaati, zeete, zarie,.....
97. dira, dire, dia, die, dere, dra, dee, dii,.....
98. nakio, natzayo, natzaio, naitzako, naitzaio, nazaio, nitzaio, nitzako, nitzio,.....
99. natzayok, natzaiok, nezaiok, niziakok, nitxaikok,.....

100. Tú has venido a él	"i", h	etorri atzayo
101. Nosotros hemos venido a él	"zu"	etorri gatzaizkio
102. Nosotros hemos venido a él	"i", h	etorri gatzaizkiok
103. El padre ha venido a mí	"zu"	aitta etorri zaitt
104. El padre ha venido a mí	"i", h	aitta etorri zaidak
105. El padre ha venido a mí	"i", m	aitta etorri zaidan
106. El padre y el hijo han venido a mí	"zu"	aitta ta semea etorri zaizkitt
107. El padre y el hijo han venido a mí	"i", h	aitta ta semea etorri zaizkidak
108. El padre ha venido a tí	"i", h	aitta etorri zaik
109. El padre ha venido a tí	"i", m	aitta etorri zaiñ
110. El padre y el hijo han venido a tí	"i", h	aitta ta semea etorri zaizkik
111. El padre ha venido (a la madre)	"zu"	aitta etorri zaio
112. El padre ha venido (a la madre)	"i", h	aitta etorri zaik
113. el padre y el hijo han venido (a la madre)	"zu"	aitta ta semea etorri zaizkio
114. El padre ha venido a nosotros	"zu"	aitta etorri zaigu
114.a El padre ha venido a vosotros	"zu"	aitta etorri zaizute
115. El padre ha venido (a la madre y a la hija)	"zu"	aitta etorri zaiote
116. El padre y el hijo han venido (a la madre y a la hija)	"zu"	aitta ta semea etorri zaizkiote
116.a El padre y el hijo han venido (a la madre y a la hija)	"i", h	aitta ta semea etorri zaizkiotek
116.b El padre y el hijo han venido (a la madre y a la hija)	"i", m	aitta ta semea etorri zaizkioten
116.c El padre vino a mí	"zu"	aitta etorri zitzaidan
116.d El padre vino a mí	"i", h	aitta etorri zitzaidakan
116.e El padre vino a mí	"i", m	aitta etorri zitzaidanan
116.f El padre vino a tí	"i", h	aitta etorri zitzaiakan
116.g El padre vino (a la madre)	"zu"	aitta etorri zitzaison
116.h El padre vino (a la madre)	"i", h	aitta etorri zitzaiokan
116.i El padre y el hijo vinieron (a la madre)	"zu"	aitta ta semea etorri zitzaizkion
116.j El padre vino a vosotros	"zu"	aitta etorri zitzaizuten
116.k El padre vino (a la madre y la hija)	"zu"	aitta etorri zitzai(ot)en
116.l El padre y el hijo vinieron (a la madre y la hija)	"i", h	aitta ta semea etorri zitzaizkio- tekan

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

100. atzaio, aitzaio, aitzako, akio, akiyo, aikio, yakio, yitzaio,.....
101. gatzaizkio, gatzaizkiyo, gazazkio, gaitzako, gaizko, gaizkio, gatzaizka,
gitzazko, gitzaizkio, gitzio,.....
102. gatzazkiok, gatzaizkiok, gaitzekok, gaizkak, gaízkiok, gitziazkok, gi-
txaizkiok,.....
103. zaitt, zait, zat, zaida, dakit, zatt, zaat, zaut, dakie, dakida, zaira, zai-
de, zaire, zaie, zeida, zeira, zit,.....
104. zaidak, zatak, zaiatak, ziak, ziaidak, xaidak,.....
105. zaidan, zatan, zaiatan, zian, ziaidan, xaidan,.....
106. zaizkitt, zaizkit, zarat, zezkida, zezkia, zizkitt, zaizkida, zauzkit, zaizt,
zazkit,.....
107. zaizkidak, zaizkiak, ziaizkidak, ziaizkiak, ziaiztak, xaizkidak,.....
108. zaik, zak, dakik, zauk,.....
109. zaiñ, zañ, zain, dakiñ, zaun,.....
110. zaizkik, zauzkik,.....
111. dakio, zayo, zaio, zako, zio,.....
112. zayok, zaiok, zakok, ziaikok, ziok, ziakok, xaiok,.....
113. zaizka, zaizkio, zaizko, zaizkiyo, zezkio, zizkiyo, zazko,.....
114. zaigu, zaku, dakigu, zaiku, zigu, zaukiu, zau,.....
114.a zaizute, zaitzue, zaizai, zatzue, zaizie, zaize, zauzii, zauzie, dakizu-
bie, dakizie,.....
115. zayote, zaiote, zaie, dakioe, zai, ziote, zee, zakote,.....
116. zaizkate, zaizkie, zaizkiye, zezkiye, zaizkote, zaizkiote, zezee, zaizte,
116.a zaizkiotek, zazkiek, ziaizkotek,.....
116.b zaizkioten, zaizkione, zazkien, ziaizkone,.....
116.c zitzaidan, zitzaitan, zekidan, zaikiran, zitzaan, zaian, zitten, zi-
tsaitten,.....
116.d zitzaidakan, zitzaidaan, zitzaitakan, zitzaitaan,.....
116.e zitzaidanan, zitzaitanan,.....
116.f zitzaikeian, zitzaikean,.....
116.g zitzayon, zitzayoen, zekion, zaikiyon, zitzakon, zaion,.....
116.h zitzakiokan, zitzakiokan, zitzaikean, zitzayokan,.....
116.i zitzaizkion, zitzazkion, zitzazkoen, zezkion, zaizkion, zitzazkon,.....
116.j zitzaizuten, zitzaitzuen, zekizain, zaikizain, zitzauzien, zitzaizuen, zai-
zuen,.....
116.k zitzayoten, zitzayen, zekiaiñ, zaikiyen, zitzeen, zitzaien,.....
116.l zitzaizkotekan, zitzaizikiekian, zitzaizkotekan, zitzaizkotean,.....

117. Yo vine	"zu"	etorri nintzan
117.a Yo vine	"i", h	etorri nindukan (nitxian)
118. Nosotros vinimos	"zu"	etorri giñan
118.a Nosotros vinimos	"i", h	etorri gindukan (gitxian)
119. Vosotros vinisteis	"zu"	etorri ziñaten
119.a El padre y el hijo vinieron	"zu"	etorri ziran
120. Si yo hubiera venido	"zu"	etorri b̄anintz
121. Yo vendría	"zu"	etorriko nintzake
122. Yo habría venido	"zu"	etorriko nintzakean
123. Para que yo venga	"zu"	etorri nadin
124. Para que nosotros vengamos	"zu"	etorri gaitzezen
125. Para que el padre venga	"zu"	aitta etorri dedin
126. Para que el padre y el hijo vengan	"zu"	aitta ta semea etorri dittezen
127. Para que yo viniese	"zu"	etorri nendin

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

117. nintzan, nintzen, nitzan, nitzen, nitza, nitzen, nintze ,.....
117.a nindukan, ninduan, nitxian, niñuan, nittuan,.....
118. giñan, ginan, gindan, ginda, ginde, giñe, gintzan, giñen, giña, gine,..
118.a gindukan, gintukan, ginduan, gintuan, gitxian, giñuan, giñuzian,...
119. ziñaten, zindain, ziñeen, ziñien, ziñiien, zinate , zintzayen, zinaten,
ziñazten, zineten, ziñezten, zinete ,.....
119.a ziran, ziren, zian, pien, zeen, zere, zire, zin,.....
120. banintz, banitz, banitza, banintza,.....
121. nintzake, nitzateke, nintzateke, ninteke, nitzeke, nitzake, nindaiteke,
neinge,.....
122. nintzakean, ninteken, nitzeken, nindaike, nindaiteken, nindaitekeen,
nindeike, neinge,.....
123. nadin, nayen, nain, nadien, naiten, nadefñ, naien,.....
124. gaitezen, gaitzen, giten, gattezen,.....
125. dedin, dayen, dain, dadien, daiten, dein, daien, dadin, deien,.....
126. ditezen, daitzen, diten, ten, daitezen, dittezen, dattezen, dein,.....
127. nendin, nindadien, nindayen, nindun, neiten, nedin, neiden, nin-
daien,.....

	Traitement	comment on dit à
1. Il má emporté	indef.	harek ereman...(neroni, nihaur)
2. Il má emporté (hi, homme)	masc.	harek ereman... (neroni, nihaur)
3. Il má emporté (hi, femme)	fém.	harek ereman... (neroni, nihaur)
4. Ils m'ont emporté	indef.	hek ereman... (neroni, nihaur)
5. Il tá emporté (hi)	masc.	harek ereman... (heroni, hihaur)
6. Il nous a emporté	indef.	harek ereman... (geroni, guhaur)
7. Il nous a emporté (hi)	masc.	harek ereman... (geroni, guhaur)
8. Il vous a emporté	indef.	harek ereman... (zerok, zuhaurek)
9. Ils vous (sg) ont emporté	indef.	harek ereman... (zeroni, zuhaur)
10. Ils vous (pl) ont emporté	indef.	harek ereman... (zerok, zuhaurek)
11. Il a porté un pain	indef.	harek ogi bat ereman.....
12. Il a porté un pain (hi)	masc.	harek ogi bat ereman.....
13. Il a porté un pain (hi, femme)	fém.	harek ogi bat ereman.....
14. Il a porté deux pains	indef.	harek bi ogi ereman.....
15. Il a porté deux pains (hi)	masc.	harek bi ogi ereman.....
16. Vous (pl) avez porté un pain	indef.	zuek ogi bat ereman.....
16.a Vous (pl) avez porté deux pains	indef.	zuek bi ogi ereman.....
17. Ils ont porté un pain .	indef.	hek ogi bat ereman.....
18. Ils ont porté un pain (hi)	masc.	hek ogi bat ereman.....
18.a Ils ont porté un pain (hi, femme)	fém.	hek ogi bat ereman.....
18.b Ils ont porté deux pains	indef.	hek bi ogi ereman.....
19. J'ai porté un pain	indef.	nik ogi bat ereman.....
20. Nous avons porté un pain	indef.	guk ogi bat ereman.....
21. Nous avons porté un pain (hi)	masc.	guk ogi bat ereman.....
22. Il m'a donné un pain	indef.	harek ogi bat eman... (niri)
23. Il m'a donné un pain (hi)	masc.	harek ogi bat eman... (niri)
24. Il m'a donné deux pains	indef.	harek bi ogi eman... (niri)
25. Il m'a donné deux pains	masc.	harek bi ogi eman... (niri)
25.a Vous (pl) m'avez donné un pain	indef.	Zuek ogi bat eman... (niri)
25.b Vous (pl) m'avez donné deux pains	indef.	zuek bi ogi eman... (niri)
25.c Ils m'ont donné un pain	indef.	hek ogi bat eman... (niri)
25.d Ils m'ont donné un pain	masc.	hel ogi bat eman... (niri)
26. Il t'a donné un pain (hi)	masc.	harek ogi bat eman... (hiri)
27. Il t'a donné deux pains (hi)	masc.	harek bi ogi eman... (hiri)

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

1. nau, nu, nai,.....
2. niak, nik,.....
3. nian, nin,.....
4. naute, nute, nie, naye,.....
5. hau, hu ,.....
6. gaitu, gitu, güütü,.....
7. gaitik, gitik,.....
8. zaituzte, zütie, zuzte, ziuzte, zituzte,.....
9. zaituzte, zütie, zuzte, ziuzte, zituzte,.....
10. zaituzte, zütie, zuzte, ziuzte, zituzte,.....
11. du, dü,.....
12. dik,.....
13. din, diñ,.....
14. ditu, tu, dütü,.....
15. ditik, tik,.....
16. duzue, duzi, duzie, düzie, zie, duzii duzüi, duzük,.....
- 16.a ditutzue, dütüzie, tzie, tuzie, ditze,.....
17. dute, die,..
18. ditek, die,..
- 18.a diten, dine,.....
- 18.b dituzte, dütie, tie, tuzte,.....
19. dut, düt,.....
20. dugu, duu, dügü, düü, diu,.....
21. diagu, diagü, diau, diauk, diik, diuk,.....
22. daut, doot, daat, dat, dada, deit, data,.....
23. ziautak, ditak, diak, diautak, datak, dautak, diadak, diaak, zautak, xadak,.....
24. dauzkit, deizt, dait, dazkiat, dauzta, dazta, dazkida,.....
25. ziauzkidak, ditzak, diazkiak, diaztak, xazkidak,.....
- 25.a dautazue, deitazie, daazie, dadazie,.....
- 25.b dauzkidatzue, deitzatzie, dazkietatzie, dazkidazie, daztazie,.....
- 25.c daute, dautet, deitaye, daate, dadate, dadaye,.....
- 25.d ziautatek, ditaye, xadatek, diadayek,.....
26. dik, dauk, deik, daik,.....
27. dizkik, dauzkik, deitzak,.....

28. Il tá donné deux pains		resp.	harek bi ogi eman... (zuri)
29. Il lui a donné un pain		indef.	harek ogi bat eman... (huri)
30. Il lui a donné un pain (hi)		masc.	harek ogi bat eman... (huri)
31. Il lui a donné deux pains		indef.	harek bi ogi eman... (huri)
32. Il leur a donné un pain		indef.	harek ogi bat eman... (heiei)
33. Ils lui ont donné un pain		indef.	hek ogi bat eman... (huri)
34. Ils leur ont donné un pain		indef.	hek ogi bat eman... (heiei)
35. Ils leur ont donné un pain (hi)		masc.	hek ogi bat eman... (heiei)
35.a Ils leur ont donné un pain (hi, femme)		fém.	hek ogi bat eman... (heiei)
36. Ils leur ont donné deux pains		indif.	hek bi ogi eman... (heiei)
36.a Ils leur ont donné deux pains (hi)		masc.	hek bi ogi eman... (heiei)
36.b Ils leur ont donné deux pains (hi, femme)		fém.	hek bi ogi eman... (heiei)
36.c Je lui ai donné un pain (hi)		masc.	nik ogi bat eman... (huri)
36.d Je lui ai donné deux pains (hi)		masc.	nik bi ogi eman... (huri)
36.e Vous nous avec donné un pain		indef.	zuek ogi bat eman... (guri)
36.f Vous nous avez donné deux pains		indef.	zuek bi ogi eman... (guri)
36.g Ils vous ont donné deux pains		indef.	hek bi ogi eman... (zuei)
36.h Je leur ai donné un pain (hi)		masc.	nik ogi bat eman... (heiei)
37. Je portai un pain		indef.	nik ogi bat ereman.....
38. Je portai un pain (hi)		masc.	nik ogi bat ereman.....
39. Je portai un pain (hi, femme)		fém.	nik ogi bat ereman.....
40. Tu portas un pain (hi)		masc.	hik ogi bat ereman.....
41. Tu portas un pain (hi, femme)		fém.	hik ogi bat ereman.....
42. Il porta un pain		indef.	harek ogi bat ereman.....
43. Il porta un pain (hi)		masc.	harek ogi bat ereman.....
44. Il porta un pain (hi, femme)		fém.	harek ogi bat ereman.....

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

28. dizkizu, dauzkitzu, deitzü, daitzu, dauzkizu,.....
29. dio, diyo, deio, deo, dau, dako,.....
30. ziok, diok, dauk, diakok, dakok, dakek, zakok, xakok,.....
31. dizkio, diotza, diaozka, deitzo, dazko, daizko, daiko, dazkio,.....
32. diote, dabe, deyie, dee, daie, dakote,.....
33. var. égales 32 plus deiue, dioie, dakoie,.....
34. var. égales 32 plus deie, deete, daiete, daiote,.....
35. ziotek, z(i)oe, dieye, xayetek, diabek,.....
35.a zioten, zione, dieñe, xayene, diaben,.....
36. dizkiote, diotzate, deitze, deztee, deezte, deizte, daizte, dauzte, diotzite,.....
36.a zizkiotek, ziotzatek, ditzeye, xaiztek, diauztek,.....
36.b zizkione, ziotzane, ditzeñe, xaiztene, diauzten,.....
36.c zioat, dioyat, xakotat, diakoat, dakoat,.....
36.d zizkoat, ziotzat, diotzat, xazkiotat, diazkoat, dazkoat,.....
36.e diguzue, daukuzue, deiküzue, dauguzie, daukuzie, daukiuzie,.....
36.f dizkiguzue, dauzkigutzue, deizkütie, dauzkiguzie, dauzkuzie, dauzdiutzie,.....
36.g dizkizuite, dauzkitzuite, deitzie, dauzkizierte, dauzkizie, dauzkitziete,.....
36.h zioet, zioteat, dieyat, dayet, dabet,.....
37. nuen (nizun) (niezun), nuyen, niñin, nian (nizin), nünin,.....
38. nikan, nian, nia,.....
39. ninan, niñan, niña,.....
40. hüen, ian, yue, hiin, hien,.....
41. hüen, ian, yue, hiin, hien,.....
42. zuen, zuben, züin, zian, zien, ziñin, zin,.....
43. zikan, zian, zia,.....
44. ziñan, zinan, ziña,.....
45. zituen, zituben, zitin, zütian, zütin, ztien, zitue, zitiin, zitüin, zitien,....
46. ginuen, gindue, diniin, ginüin, gindie, ginduben, ginin, güñian, güniin,
47. ginikan, ginian, ginia,.....

48. Nous portâmes deux pains	indef.	guk bi ogi ereman.....
49. Vous portâtes un pain	indef.	zuek ogi bat ereman.....
50. Ils portèrent un pain	indef.	hek ogi bat ereman.....
51. Ils portèrent un pain (hi)	masc.	hek ogi bat ereman.....
51.a Ils portèrent deux pains	indef.	hek bi ogi ereman.....
52. Tu me portas (moi-même)	masc.	hik ereman... (neroni, nihaur)
53. Tu me portas (moi-même) (hi, femme)	fém.	hik ereman... (neroni, nihaur)
54. Il me porta (moi-même)	indef.	harek ereman... (neroni, nihaur)
55. Il me porta (moi-même) (hi)	masc.	harek ereman... (neroni, nihaur)
56. Je te portai (toi-même)	respect.	nik ereman... (zuhaur, zeroni)
57. Je te portai (toi-même) (hi)	masc.	nik ereman... (heroni, hihaur)
58. Je te portai (toi-même) (hi, femme)	fém.	nik ereman..... (heroni, hihaur)
59. Il te porta (toi-même) (hi)	masc.	harek ereman... (heroni, hihaur)
60. Tu nous portas (nous-mêmes) (hi)	masc.	hik ereman... (geroni, guhaur)
61. Il nous porta (nous-mêmes)	indef.	harek ereman... (geroni-guhaur)
62. Il nous porta (nous-mêmes) (hi)	masc.	harek ereman... (geroni, guhaur)
63. Je vous portai (vous-même)	resp.	nik ereman... (zerok-zuhaurek)
64. Il lui donna un pain	indef.	harek ogi bat eman... (huri)
65. Il lui donna un pain (hi)	masc.	harek ogi bat eman... (huri)
66. Il lui donna un pain (hi, femme)	fém.	harek ogi bat eman... (huri)
67. Il lui donna deux pains	indef.	harek bi ogi eman... (huri)
68. Ils lui donnèrent un pain	indef.	hek ogi bat eman... (huri)
69. Ils lui donnèrent un pain (hi)	masc.	hek ogi bat eman... (huri)
69.a Je lui donnai un pain (hi)	masc.	nik ogi bat eman... (huri)
69.b Je leur donnai un pain (hi)	masc.	nik ogi bat eman... (heiei)
69.c Tu leur donnas un pain (hi)	masc.	hik ogi bat eman (haiei)

48. ginituen, giñituben, gintuben, gintin, güntian, güntin, gintien, gintuin, ginitiin, ginduze, gintiin, gindituen, gintzan,.....
49. zinuten, zünein, zinien, zinduten, zenduten,.....
50. zuten, zute, zien,.....
51. ziteken, zieya,.....
- 51.a zitzutzen, zitzutze, zütien,ztien, zuztzen,.....
52. nindikan, nindian, nündia, nindita, nintzakan, nintian,.....
53. nindinan, nindiñan, nündüña, nindina, nintinan, nintzanan,.....
54. ninduen, ninduben, nindin, nündian, nündin, nindien, nindue, nindiiin, nintüin, nitiin, nintzan,.....
55. nitxiokan, nindikan, nindian, nindia,.....
56. zintudan, zintuan, züntúdan, zinituan, zinduzta, zindituan,.....
57. hintudan, ündüdan,.....
58. hintudan, ündüdan,.....
59. yindue, hintuen, ündian, iñuan,.....
60. gintukan, güntia,.....
61. gintuen, güntian, ginduze, gintzan, ginitiin, gintien,.....
62. gintikan, gintia,.....
63. zintuztedan, zinduztedan, züntüztedan,.....
64. zion, zioen, ziyoen, zeyon, zakon, zako, zioin,.....
65. ziokan, zioan, zioya,.....
66. zionan, zioña,.....
67. zizkion, ziozkan, ziotzan, zizkan, ziyozon, ziyoztan, ziyozkon, ziyo-kan, zeitzon, zition, zazkon, zaikon, zaizkon, ziotzin,.....
68. zioten, zeiuen, zakoten,.....
69. zioaten, ziotekean, zieuya,.....
- 69.a niokan, nioya, ñakota, niakokan, naba,.....
- 69.b niotekan, nieya, ñayeta, niabekan, nabeya,.....
- 69.c hioten, eyen, yaye, aben, yabein,.....

70. Nous lui donnâmes un pain	indif.	guk ogi bat eman... (huri)
71. Nour lui donnâmes un pain (hi)	masc.	guk ogi bat eman... (huri)
71.a Vous lui donnâtes un pain	respect.	zuek ogi bat eman... (huri)
72. Je te donnai un pain (hi)	masc.	nik ogi bat eman... (hiri)
73. Il te donna un pain	resp.	harek ogi bat eman... (zuri)
74. Il te donna un pain, (hi)	masc.	harek ogi bat eman... (zuri)
75. Il te donna un pain, hi, femme	fém.	hárek ogi bat eman... (hiri, giz.)
75.a Nous te donnâmes deux pains	resp.	guk bi ogi eman... (zuri)
75.b Nous te donnâmes deux pains (hi)	masc.	guk bi ogi eman... (hiri)
76. Il me donna un pain	indef.	harek ogi bat eman... (niri)
76.a Il me donna un pain (hi)	masc.	harek ogi bat eman... (niri)
77. Ils me donnèrent un pain	indef.	hek ogi bat eman... (niri)
78. Ils me donnèrent un pain (hi)	masc.	hek ogi bat eman... (niri)
79. Ils me donnèrent un pain (hi, femme)	fém.	hek ogi bat eman... (niri)
79.a Vous me donnâtes un pain	resp.	zuek ogi bat eman... (niri)
79.b Vous me donnâtes deux pains	resp.	zuek bi ogi eman... (niri)
80. Pour qu'il porte un pain	indef.	harek ogi bat ereman.....
81. Pour qu'il porte deux pains	indef.	harek bi ogi ereman.....
82. Pour que je porte un pain	indef.	nik ogi bat ereman.....
83. Pour que je portasse un pain	indef.	nik ogi bat ereman.....
84. Je peux (puis) porter un pain	indef.	nik ogi bat ereman.....
85. Je pourrais porter un pain	indef.	nik ogi bat ereman.....
86. Je porterais un pain	indef.	nik ogi bat eremanen.....
87. Si j'eusse porté un pain	indef.	nik ogi bat ereman.....
88. Il aurait porté un pain	indef.	harek ogi bat eremanen.....
89. Je pus porter un pain	indef.	nik ogi bat ereman.....

70. giñion, ginion, genion, geniddon, ginioen, geneyon, ginakon, gin-dakon,.....
71. giñiokan, giniokan, ginioya,.....
71.a ziñioten, zinioten, zeneyuen, zindakoten, zindakote, zinakoyen,.....
72. nian, naukan, neya, nauyan,.....
73. zizun, zautzun, zatzun, zeizün, zauzun,.....
74. zian, zaukan, zakan, zeya, zaken, zauyan, zautan, zauta,.....
75. ziñan, zinan, zaunan, zauna, zanan, zeña, zanen,.....
75.a giñizkizun, ginaukitzun, geneitzün, gindaukitzun, gindauzkitzun, gi-naitzun, gindauzkizu, ginauzkizun,.....
75.b giñizkian, ginauzkikan, geneitzaya, gindauzkita, ginauzkan, ginayaz,.....
76. zidan, zautan, ninduen!, zatan, zeitan, zaan, zauntan, zadan,.....
76.a zidakan, zidaan, ziadakan, ziautakan, zitaya, xadata, zaitaya,.....
77. zidaten, zautaten, zataren, zeitaren, zaaten, zautetan, zadaren,.....
78. zidakaten, zidaaten, ziautatekan, zatareyan, zitadieya, zaitateken, zaa-tean, zauntateyan, zautatean, xadateta, ziatean, zatakean, zautateyan zadarekan.
79. zidanaten, ziautatenan, zatarenan, zitadieña, zatarenan, zaatenan, zauntenan, zauntetenan, xadatena, ziatenan, zadarenan,.....
79.a ziñidaten, zinidaten, zinautazuen, zeneitayen, zindadate, zindaaten, zinadaren,.....
79.b ziñizkidaten, zinauzkidatzuen, zeneitzayen, zindazkiaten, zindazkida-te, zinaztayen,.....
80. dezan, zan,.....
81. ditzan, detzan,.....
82. dezadan, dezaan, zatan,.....
83. nezan,.....
84. dezaket, zaket, doket,.....
85. nezake, noke,.....
86. nuke, nüke, noke,.....
87. banu, banü,.....
88. zukean, lukean, zuken, zükian, zukeen, zukeyen, zoken,.....
89. nezakean, nezakian, nezaken, nezakeen, noken,.....

90. Portez un pain	"zu"	ogi bat ereman... (zuk)
91. Portez un pain	"berori"	ogi bat ereman... (berorek)
92. Qu'il porte un pain	indef.	ogi bat ereman... (harek)
93. Je suis venu	indef.	ni etorri.....
94. Tu es venu (hi)	masc.	hi etorri.....
95. Nous sommes venus	indef.	gu etorri.....
96. Vous etes venus	indef.	zuek etorri.....
97. Ils sont venus	indef.	hek etorri.....
98. Je lui suis venu	indef.	ni etorri... (huri)
99. Je lui suis venu (hi)	masc.	ni etorri... (huri)
100. Tu lui es venu (hi)	masc.	hi etorri... (huri)
101. Nous lui sommes	indef.	gu etorri... (huri)
102. Nous lui sommes (hi)	masc.	gu etorri... (huri)
103. Il m'est venu	indef.	hura etorri... (niri)
104. Il m'est venu (hi)	masc.	hura etorri... (niri)
105. Il m'est venu (hi, femme)	fém.	hura etorri... (niri)
106. Ils me sont venus	indef.	hek etorri... (niri)
107. Ils me sont venus (hi)	masc.	hek etorri... (niri)
108. Il t'est venu (hi)	masc.	hura etorri... (hiri)
109. Il t'est venu (hi, femme)	fém.	hura etorri... (hiri)
110. Ils te sont venus (hi)	masc.	hek etorri... (hiri)
111. Il lui est venu	indef.	hura etorri... (huri)
112. Il lui est venu (hi)	masc.	hura etorri... (huri)
113. Ils lui sont venus	indef.	hek etorri... (huri)
114. Il nous est venu	indef.	hura etorri... (guri)
114. Il vous (pl.) est venu	indef.	hura etorri... (zuei)
115. Il leur est venu	indef.	hura etorri... (heiei)
116. Ils leur sont venus	indef.	hek etorri... (heiei)
116.a Ils leur sont venus (hi)	masc.	hek etorri... (heiei)
116.b Ils leur sont venus (hi, femme)	fém.	hek etorri... (heiei)
116.c Il me vint	indef.	hura etorri... (niri)
116.d Il me vint (hi)	masc.	hura etorri... (niri)
116.e Il me vint (hi, femme)	fém.	hura etorri... (niri)
116.f Il te vint (hi)	masc.	hura etorri... (hiri)
116.g Il lui vint	indef.	hura etorri... (hiri)

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

90. ezazu, zazu,.....
91. beza,.....
92. dezala, zala,.....
93. naiz, naz, naix, niz,.....
94. aiz, haiz, iz, hiz,.....
95. gera, gare, gai, gaa, gira, gia, gie,.....
96. zarete, zaizte, ziraye, zidie, zieztte, zite, zizte, zirate,.....
97. dire, die, dira, dia, dji, dra,.....
98. natzaio, nitzaio, nitzako,.....
99. natzaiok, nitzok, niziakok, nitxaikok,.....
100. hatzaio, itzaio, hitzaio,.....
101. gatzaizkio, gaizko, gaizkio, gitzaio, gitzaizto, gitazako,.....
102. gaitzaizkiok, gaizkak, gitzok, gitziatzkok,.....
103. zait, zaitt, zaida, zaat, zaut,.....
104. zaidak, ziaitak, zitak, ziak, ziaidak,.....
105. zaidan, ziaitan, zitan, zian, ziaidan,.....
106. zaizkit, zaizkitt, zaizt, zaitzat, zauzkit, zait, zazkit,.....
107. zaizkidak, ziaizkidak, ziztak, ziazkiak, ziaiztak,.....
108. zaik, zauk,.....
109. zain, zaun, zañ,.....
110. zaizkik, zaitzak, zauzkik,.....
111. zaio, zayo, zako,.....
112. zaiok, zayok, zakok, ziaiok, ziok, ziakok,.....
113. zaizkio, zaizko, zaitzo, zazko,.....
114. zaiku, zaikü, zaukiu, zau, zaigu,.....
114.a zaizute, zaitzue, zaizie, zauzie, zauzii,.....
115. zaiote, zayote, zaie, zee, zakote,.....
116. zaizkiote, zaizkote, zaitze, zitzaitze, zaiztete, zeztee, zaizte, zeeztete,.....
116.a zaizkiotek, ziaizkotek, zitzek, ziaiztek, zezteek,.....
116.b zaizkione, ziaizkione, zitzen, ziaizten, zezteen,.....
116.c zitzaidan, zitzaitan, zeitan, zizaidan, zitzaan,.....
116.d zitzaitaan, zitaya, ziziaidakan,.....
116.e zitzaidanan, zitzaitanan, zitaña, ziziaidanan,.....
116.f zitzaikan, zizaikan, zeiya,.....
116.g zitzaion, zizaion, zeyon, zitzaioen, zitzakon,.....

116.h Il te vint (hi)	masc.	hura etorri... (huri)
116.i Ils lui vinrent	indef.	hek etorri... (huri)
116.j Il vous vint	indef.	hura etorri... (heiei)
116.k Il leur vint	indef.	hura etorri... (heiei)
116.l Ils leur vinrent (hi)	masc.	hek etorri... (heiei)
117. Je vins	indef.	Ni etorri.....
117.a Je vins (hi)	masc.	ni etorri.....
118. Nous vinmes	indef.	gu etorri.....
118.a Nous vinmes (hi)	masc.	gu etorri.....
119. Vous vintes	indef.	zuek etorri.....
119.a Ils vinrent	indef.	hek etorri.....
120. Si je eusse venu	indef.	ni etorri.....
121. Je viendrais	indef.	ni etorriko.....
122. Je serais venu	indef.	ni etorriko.....
123. Que je vienne	indef.	ni etorri.....
124. Que nous venions	indef.	gu etorri.....
125. Qu'il vienne	indef.	hura etorri.....
126. Qu'ils viennent	indef.	hek etorri.....
127. Que je vinsse	indef.	ni etorri.....

ADITZA EUSKALKI GUZIETAN

116. zitzaizkion, zitzaizkoen, zizaizkon, zeitzon, zitzazkon,.....
116.j zitzaizuten, zitzaitzuen, zeizien, zizaizien, zitzautzien,.....
116.k zitzaien, zitzayoten, zitzaioten, zeyen, zizayen, zitzeen,.....
116.l zitzaizkiotekan, zitzeya, zitzaizkotekan, ziziaiztekan,.....
117. nintzan, nitzan, nintzen, nitzen,.....
117.a nindukan, nündia, nintzakan, ninduan,.....
118. giñan, ginan, giñen, gintzan,.....
118.a gindukan, gintukan, güntia, gintzakan, ginduan,.....
119. ziñaten, ziñeen, ziñien, ziñien, zintzayen,.....
119.a ziran, ziren, zian, zien,.....
120. banitz, banitz,.....
121. nintzake, nintzateke, nintzate, nindaiteke, naiteke,.....
122. nintzakean, ninteken, nintzatekiān, nindaitekeen, nindaiteken,.....
123. nadin, nain, nadien,.....
124. gaitezen, giten, gitian,.....
125. dedin, dadin, dain, dadien,.....
126. ditezen, diten, ditian,.....
127. nendin, nindadien, nindun,.....

